

[AccueilRevenir à l'accueilCollectionMythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567CollectionMythologia, Venise, 1567 - Livre VIIItemMythologia, Venise, 1567 - VI, 08 : De Iasone](#)

Mythologia, Venise, 1567 - VI, 08 : De Iasone

Auteur(s) : Conti, Natale

```
","author_name_items":"Auteur(s)","author_size_items":"16px","title_size_items":"16px"}}, new UV.URLDataProvider()); /* uvElement.on("created", function(obj) { console.log('parsed metadata', uvElement.extension.helper.manifest.getMetadata()); console.log('raw jsonld', uvElement.extension.helper.manifest.__jsonld); }); */ }, false);
```

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[69\] : De Iasone](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VI

[Mythologia, Francfort, 1581 - VI, 08 : De Iasone](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VI

[Mythologie, Paris, 1627 - VI, 09 : De Jason](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VI

[Mythologie, Lyon, 1612 - VI, 08 : De Jason](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

& calamitates & miserie omnes enim improbi infelices. ea de causa Medea denique in desperationem adducta, ita secum præteritorum scelerum magnitudinem, & futura ex illis pericula ratiocinatur, ut est apud Senecam Tragicum;

At quo remittis ? Phasin & Colchos petam,
Patriamque regnum, quæque fraternus cruor
Perfudit arua, quas peti terras iubes ?
Quæ maria monstras ? Pontici fauces freti ?
Per quas reuexi nobiles Regum manus,
Adulterum secuta per Symplegades.
Paruam ne Iolcon, Thessala an Tempe petam ?
Quascunque aperui tibi vias, clausi mihi.

10

Est enim, ut diximus, omnium difficillimum sceleratum hominem esse diuolicem. Sed siue consilium prudentiaque Medea sit, siue malefica mulier, per eius fabulam nos antiqui ad probitatem, & ad integritatem instituire conabantur. cum vero in patriam reuersa fuisset, patrique regnum recuperasset, ibi honores diuinos illi instituerunt indigenæ, quibus interesse hominibus iure sacrificiorum non licebat, ut scripsit Staphylus, ob eas iniurias, quas a Iasone acceperat: ac neque templum villo tempore ingredi. ac nunc de Iasone dicamus.

20

De Iasone.

Cap. VIII.

Pernecessarium mihi videtur, antequam Iasonis res gestas commemorare, exordium eius stirpis altius repetere, ac recensere quibus causis commotus cum lectissimis Græciæ heroibus ad externos homines, & longinquas nationes nauigauit, eosque labores pertulerit, qui vel auditu sunt non mediocriter formidabiles. Ita verò se res habet, sicuti Pherecydes sensit; Tyrro filia fuit Salmonei & Alcides à Cretheo educata fratre Salmonei. Hæc ubi Neptunus compressisset geminos peperit filios Peliam & Neleum, quos nouerca postea matris in armentorum stabulo exposuit. illi cum adleuissent matrem cognouerunt, matrisque nouercam in Iunonis fanum fugientem trucidarunt. Tum Neleus exorta dissensione cum Pelia Messaniam contendit, ibique Pylum condidit: ac Pelias in Thessalia Acastum, & Pælopiam & Hippothoen, & Pisidicen, & Alcestem ex Anaxibia Biantis filia, siue, ut alii maluerunt, ex Philomache Amphionis, suscepit. Cretheus Aeoli filius ubi Iolcon condidisset Aesonem, Amythaonem, ac Pheretem à Tyrro procreauit: post quem Cretheum Pelias Iolchi imperauit, cui responsum fuerat ab oraculo quoddam manu cuiusdam ab Aeolo oriundi erat interimendus. Erat autem vnus ex iis Iason Aesonis filius, & Polymede filix Autolyxi. ut igitur omnes Aeolidas Pelias de medio tolleret, voluit Iasonem etiam vnū ex genere Aeolidarum occidere, cum esset adhuc infans. Id sentientes Iasonis propinqui noctem obscurissimam obseruantes opertum, & in arca clausum tanquam mortuum efferunt, & in antrum Chironis deponunt, dederuntque illi educandum & erudiendum. verum cum adoleuisset Iason, à Chironeque medendi artem didicisset, Iason vocatus fuit. Exiit igitur cum adoleuisset ex illo antro, & terram arauit apud Anaurum fluiuium, ut ait Apollonius in Argonaut. rursus aliud responsum renouatum est Pelix, ut sibi

30

40

Yy a caueret

caueret ab illo, quem altero pede nudo conspexisset. deinde sacra Neptuno instituens Pelias vniuersos suos ad sacrificia conuocauit: quod etiam Iason cum veniret in traiciendo Anauro flauio alterum calceum in limo amisit, qui ita visus à Pelia interrogatur, quid faceres si tibi responsum esset se à quopiam interfectum iri? cui respondit Iason de Ianonis consilio, illum inquit ad aureum vellus recuperandum mitterem. erat autem vellus aureum pellis arietis, qui Phrixum in Colchidem portauerat, quem ille, vt fama est, Ioui fugæ fauenti Phyxio cognomine, immolauit; & pellem arbori cuidam in loco Martis apud Colchos suspendit. Seruabat hanc pellem draco magnitudinis nauis, quæ à quinquaginta remis agitur, qui nunquam somno capiebatur. Pelias igitur iuxta Iasonis responsum Iasonem ipsum vellus aureum iubet ad se afferre. Tum Iason nauim, diuino Palladis consilio fabricatam, malumque loquacem habentem è Dodonæa quercu, conscendit, & cum quadraginta & nouem lectissimis uiris in Colchidem nauigauit. Scriptum reliquit Damagetus quod Pelias tenuibus clauis configi nauim iusserit, quod tamen Argus nauis artifex minime fecit, vt ea citius periret. at vero illorum, qui Iasonem in Colchidem secuti sunt, ista sunt nomina: Opheus, Asterio, Iphiclus Aefonis, Admetus, Erytus, Echionque Mercurii filii. Acthalides, Coronus, Mopsus, Odeus, Eurytio, Eribotes, Theseus & Pirithous, Hercules & Hylas, Castor & Pollux, Canthus, Arceus, Phalarus, Amphidamas, Augæas Solis filius, Amphion, Nauplius, Idmon, Biantus, Tiphys, Bures, Talæus, Leodocus, Idas, Asterius, Polyphemus, Lynceus, Cepheus, Periclymenus, Anceus, Iphiclus Theseiades, Laocoon, Oileus, Iphitus Euryti, Clytius, Erginus, Ancæus Neptuni, Palæmonius, Meleager, Iphitus Phocensis, Acastus, duo Boreæ filii Zetes & Calais. fama est Iasonem cum ad Syrtem Libyæ applicuisset, templum ibi condidisse, quod Herculi postea fuit consecratum, cum ibi certamina quædam celebraissent Argonautæ, in quibus victor Hercules fuit declaratus. Deinde cum nauigare ob Syrtium naturam non possent, dicuntur Argonautæ nauim Argo supra humeros per spatium duodecim dierum per Libyæ deserta comportasse, donec die duodecimo rursus mare inuenientes illam deiecerunt. non defuerunt qui post deiectam nauim certamen & templum institutum dicant, vt sensit Isacius. vbi demum superatis omnibus difficultatibus Iason in Scythiam ad Aetam Colchorum regem peruenisset, perbenignè à Phixi filiiis fuit acceptus, atque cum illis ad Aetam contendit. alii dicunt primum benigne & comiter acceptum fuisse Iasonem ab Aetæa, alii non satis læto vultu. deinde cum Iason, aureum vellus nomine Pelia, cuius id antea fuisse dicebatur, & per dolum surreptum, repeteret, visus est Aetæa æquo animo petitionem tulisse, vt quidam dixerunt, alii dicunt iratum Aetæam respondisse Iasoni se, quod peteret, tum demum concessurum, cū tauros ignem è naribus efflantes & xripedes domuisset, draconis custodis eius velleris dentes seminasset, nascentesque homines armatos, ex illis dentibus cecidisset. alii dixerunt ipsum Aetæam illos dentes habuisse à Pallade sibi dono datos, cum alios in agro Thebano Cadmus olim seuisset. At Medea Aetææ filia Iasonis desiderio capta illi vnguentum dedit, quo incolomis ab igne taurorum seruaretur, noctuque dracone per quædam pharmaca sopito aureum vellus ad Iasonem detulit vnaque fratre Absyrto arrepto è Colchis cum Argonautis nauigauit. alii dicunt Iasonem Medæ consilio & ope illa omnia pericula sua-

la superasse, mox in patriam reuertisse, quam nauigationē duobus mensibus absoluisse ferunt. Erant autem Colchi Lazi etiam vocati, vt ait Isacius, ex Aegyptiorum colonia, qui non procul ab Abasgis huc Massageris vocatis habitabant, dicebanturque nunc Colchi, nunc Scythæ, nunc Ahiani, nunc Leucosyri, atque iuxta Phasim fluuium in Asia parte incoluerunt. est autem & alia Scythia Europæ, quæ Mæotidi & Tanai finitima est, interque Scythiæ populos nonnulli Alanos etiam numerarunt, vbi ingressos est in Hyrcaniam & in Caspiorum regionem. Alii longe diuersam causam, cur Iason ad aureum vellus missus sit, retulerunt; inter quos fuit Hecæus. Dicunt enim quod cum Iason ex antro Chironis exiisset, & a patre coniunctisque affinitate cognatus fuisset in conuiuium solenne fuit acceptus. Deinde cum magno tumultu ad Peliam regnum suorum maiorum repetens contendit: Pelias se redditurum pollicetur, si prius in Colchidem abeat, Phrixique animam ter, vt legitimum erat, aduocet: se enim nocturnis terribi visionibus inquit ob Phrixum. Nam si eò accesseris inquit, & illud feceris, ac vellus aureum attuleris, ego iam senior tibi inueni regni onus concedam, quare Iason his legibus acceptis eò cōtēdit, vt diximus. Hæc illa sunt, vt summam dicam, quæ de Iasone memoriæ prodita sunt ab antiquis. Pherecydes Alcimedem Phylaci filiam Iasonis matrem fuisse scripsit. Herodorus ait Iasonem fuisse filium Polyphemi Autolyce filii. At Andronis fuit sententia quod Thrognere Laodici filia mater fuerit ipsius Iasonis. Stesichorus Eteoclymenes, Demetrius Scepsius Rhæus, alii Polymedæ filium putarunt, omnes tamen Aesonem patrem illi tribuerunt. Nauigationis difficultates, & res ab Argonautis in itinere gestas complexus est Apollonius in Argonau. At pericula et labores, qui capturo vellus aureum proponebantur, ita recensuit breuiter Medea apud Euripidem;

*Ἰάσων', ἀπὸ Κρατὸς Ἰαλλίου Κεῖν
 Τραπέζης τιμωρὸν ἄρσενος ἑκάστου,
 Πικρὸν ἔνα γὰρ οὐκ ἀνθρώπων ἔστι δάτυον
 ζῴοντι, ἀλλ' ἄρσενον ἀνθρώπων γένος,
 ἀρσενότατ', ἢ ἀσάχρητον ἀρσένου δίψα.
 Σπέρμα γὰρ ἀνδρῶν ἀλλοτρίων ἀνθρώπων ἄνδρῶν,
 κτάμεται, ἀσάχρητον εἰς φάσιν οὐτόρριον.*

Seruatus es per me, velut sciunt ratem
 Quicumq; conscendere tecum Argoam: vbi
 Tauris iubebaris iugum spirantibus
 Ignem imposuisse: seminare & horridi
 Dentes draconis, vellus illud aureum
 Seruantis, infomnisq; qui circumdat id
 Spiritus: ego occidi, tibi lucem dedi
 Illam salubrem.

Quam rem tamen breuius etiam ita complexus est Virg. lib. 2. Georg.

Hæc loca non rauri spirantes naribus ignem
 Inuerrere, fatis immanis dentibus hydri.
 Nec galeis, densisq; virum seges horruit hassis.

Vbi hæc omnia superasset Iason Medæ consilio domum cum vellere aureo reuertitur, ac Medeam secum abducit, quæ post cædem parentū Iasonis, omnes suas fraudes ad vlciscendos illos Iasoni monitu conuertit, suasitque filiabus

10

20

30

40

Mythologia

liabus Peliz, ut diximus, ut patrem frustra querentem ingularent cum se illum iuuenem facturam, sicut agnum fecerat, promississet. Fuerunt qui dixerint Iasonem quoque senescentem ab ipsa Medea coctum iuuentuti fuisse restitutum, ut scripsit Pherecydes, & Simonides poeta, & Lycophron. Quod Aeson præterea Iasonis pater fuit à Medea coctus, & iuuentuti restitutus, ita scripsit is poeta qui Reditus composuit;

10

ἀέθλια δ' αἴετα δ' ἴαον ἕλκετο ἰβόερα,

ἴαον δ' αἰβόερα δ' ἰβόερα ἰβόερα,

ἴαον δ' αἰβόερα δ' ἰβόερα ἰβόερα

Tum quoque pubescens iuuenis fit protinus Aeson.

Ipsa senectutem studio detergere nouit,

Pharmaca ubi coxit per multa lebetibus aureis.

20

Aeschylus in Bacchi uentricibus, nutrices ipsas Bacchi vnâ cum uiris illis coctas fuisse inquit, & ita ab eadem iuuentuti restitutas. Habuit Iason filiam Aralantam quæ Milanioni nupsit; & Apin, & Eunxum, & Philomelum, ac Thoantem. Scriptum fuit à Staphylo Iasonem Medæ consilio denique occidisse; hæc enim illi nescio quo pacto persuasit, ut sub puppe nauis Argus dormiret, quam illa sciebat breui solutum iri, qua denique supra Iasonem delapsa ille occisus est. Fuerunt multis in locis templa Iasoni ob strenuitatem erecta, sed apud Abderam præcipuè eximia religione colebatur, cui templum à Parmenione fuit magnifico opere, & excisis lapidibus extructum. Hæc illa sunt quæ præclarè & gloriôsè ab Iasone gesta dicuntur, quæ omnium propè poetarum præconiis fuerunt celebrata, cum tamen illa navigatio breuissîma fuerit, neque cum navigationibus nostræ tempestatis comparanda, neque cum illis præcipue quæ sunt ab Hispaniis, in eam longinquam partem terræ nuper repertæ. Fuerunt etiam qui res in Iasonis navigatione gestas, corporum chemicorum mutationes, & aureum vellus denique post tot labores captum, lapidem uocatum philosophorum esse arbitrentur, qui sit denique post tot eorum corporum mutationes. alii Iasonem uestum per mare Ponticum cum Argonautis ad aureum vellus in Colchicam regionem, Medeamque Aetææ filiam asportasse, non poeticè dictum existimarunt; sed librum aureum uellus fuisse dicunt, cõtextum ex arietum pellibus, in quo scriptum erat quo pacto per chemiam posset aurum fieri, inter quos fuit Suidas. Atque uellus aureum pellem arietis, in qua contineretur auri faciendi ratio, iure uocatum fuisse putarunt. Atqui re ipsa ridiculum est tauros inuentos vnquam fuisse, qui flammæ è naribus spirarent, aut è dentibus seminatæ non solum homines, sed etiam arma illis convenientia aliquando fuisse nata, aut arietem usquam fuisse natum, cuius aurum pro pillis tonderetur.

40

Quis hæc vnquam uisa fuisse homo sanæ mentis crediderit? uerum cum sapientes antiqui philosophiam partim ne in uulgus rude manaret, partim ut sapientiæ præcepta cum suauitate & rerum admirabilium admiratione imbiberentur, naturæ aut disciplinæ secreta sub uariis fabularum figmentis occultarunt, non minus quàm Aegyptii sub Hieroclyphis scientiam, rerumque sacrarum disciplinam tradiderunt. Est enim omnibus propè insitum uel res præstantissimas, quarum facilis facultas concedatur, paruifacere; at quæ nõ nisi difficulter, & cum magnis laboribus acquiri possunt, miris laudibus extollere, & ut clarissimas admirari. in hoc uitium, qui non labatur cum uulgo, non potest esse uir mediocris iudicii. Dicitur igitur fuisse Iason filius

Alci-

Alcimedea & Aesonis, vel, ut alii putarunt, Polymedea, vel Rhius, & à Cē-
 taurorum iustissimo Chirone educatus, artemque medendi ab illo edoctus;
 cuius vel matrum omnium nomina consilium significant. Aeson è Ilirpe Ne-
 ptuni editus, quid aliud est, nisi prudentia è variis negotiis ac difficultati-
 bus, quæ tanquam materia prudentiæ subiiciuntur? nam ex illis, & ex con-
 silio exoritur ac sit prudentia. Didicit medendi artem à Chirone, unde nomē
 obtinuit; nam *Chiron* ars est Medendi. Quis tamen remedium aliquod morbi
 datum fuisse ab Iasone vlli laboranti accepit? nō enim chirurgus fuit Iason;
 neque vir iustissimus & sapientissimus Chiron putandus est potius corpo-
 ris, quàm animi curam, quæ viro bono conveniat, Iasonem docuisse. Quod
 si animi curam illum docuit, quid est per Deos immortales quod magis viro
 bono conveniat, quàm prudentia? Ego sanè ita censeo, Iasonem in vtraq;
 fortuna qua animi moderatione vti conveniat à Chirone didicisse, quod an-
 tidotum sit aduersus voluptates impuras, qua animi temperantia ira placē-
 da sit, qua arte superanda auaritia, prosterneuda libido, ambitio ex animo
 eiiciēda, cum illa sit omnium monitrorum turpissima, vitiorumq; maxima.
 His præceptis instructus Iason dictus est periculosa & formidabilia mon-
 stra prudenter Diis adiuantibus, aut cerrè Deorum ministris consulenti-
 bus incolumis præterisse, & in Colchidem profectus tauros igniuomos ac
 xripedes domuisse, quæ nihil aliud quàm animi pertinacia & ira putanda
 sunt. Qui enim non ratione, animique constantia ducitur, is aut leuis est
 ingenii, aut pro constantia pertinaciam sequitur, & inanem arrogantiam.
 Hos animorum affectus, rationi, medicinæque animi subiicere, quid aliud
 est, quàm tauros illos igniuomos vincere, & in natos homines cum armis è
 draconis dentibus furorem à se depellere? aut quid aliud est spatiosum dra-
 conem Medæ auxilio consopire, quàm inuidiam sapienter consilio mentis
 frēnare? Est enim ipsa Medea *Mētis* consilium. Hic eius ope aureum vellus
 in patriam reportauit, Deisque dicauit, vel, ut aliis placuit, Pelæ obrulit:
 cum maximè fugienda sit auaritia, & iustitia complectenda. Maximè verd
 omnium colenda est Deorum immortalium religio, quod principii est vir-
 tutum & omnis felicitatis: postea colendi sunt Reges ac nationum princi-
 pes, quibus non sine Dei voluntate concessa est in homines potestas, si modo
 sint viri boni & iusti. Atque, ut summam dicam, navigationem Iasonis, quā
 quidam ad historiam, quidam ad chemicam artem detorquent, nulla alia de
 causa celebrantur antiqui, nisi quia significare voluerunt humanam vitam
 multis vndique difficultatibus vexari, necesseque esse viro bono medici-
 nam consilii animo adhibere, ut intrepidus ad omnes motus, & ad omnes
 fortunæ vicissitudines persistat. Neque tamen me illud præterit alios fuisse,
 inter quos Dercylus, qui Argonautas ad vellus aureum, siue ad Scytharū
 opulentiam diripiendam, nauigasse putarint: (semper enim opes tanquam
 vmbra sequitur inuidia, omniaque bella prope prædæ gratia re ipsa, verbo
 iniuriæ viciscende suscipiuntur.) quippe cum non procul à Caucaſo mon-
 te torrentes quidam aurum deferre dicerentur, quod tabulis perforatis ac
 lanolis pellibus Scythiis excipere mos fuit, ut ait Strabo lib. xi. Ad hæc loca
 nauigantibus è Theſſalia multi scopuli, multæque difficultates, ac propè in-
 superabiles, utpote imperitis adhuc nauigandi hominibus, proponebantur;
 quare illa tam multa formidanda linxerunt. Sed de Iasone satis, nunc de
 Phrixo dicamus.

De